

Na osnovu člana 39. stav 1. i člana 51. stav 3. Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), federalni ministar prostornog uređenja i okoliša donosi

PRAVILNIK

O USPOSTAVLJANJU I UPRAVLJANJU INFORMACIONIM SISTEMOM ZA ZAŠTITU PRIRODE I VRŠENJE MONITORINGA

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se uspostavljanje i upravljanje Informacionim sistemom za zaštitu prirode i vršenje monitoringa, te praćenje, prikupljanje, registriranje i analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode i mjerama poduzetim od organa uprave, privrednih društava i drugih organizacija.

Informacionim sistemom iz stava 1. ovog člana vrši se formiranje, klasifikovanje, održavanje i prezentacija opisnih, numeričkih i prostornih baza podataka o stanju i korištenju prirode.

Član 2.

U smislu ovog pravilnika slijedeći izrazi znače:

"praćenje stanja prirode" - kontinuirani monitoring stanja prirode;

"prikupljanje podataka o stanju i korištenju prirode" - prikupljanje relevantnih podataka od naučnih i stručnih institucija;

"registriranje podataka o stanju i korištenju prirode" - evidentiranje podataka o stanju i korištenju prirode;

"inventarizacija" - utvrđivanje diverziteta vrsta/staništa/ ekosistema/pejzaža;

"analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode" - izučavanje postojeće literature i razmjena informacija sa naučnim i stručnim institucijama koje se bave proučavanjem prirode i stanja u njoj, obrada svih prikupljenih podataka, činjenica i informacija te izvođenje zaključaka o trenutnom stanju i korištenju prirode;

"poduzete mjere od strane organa uprave i privrednih društava" - mjere koje su organi uprave i privredna društva poduzeli u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o zaštiti prirode.

Član 3.

U okviru informacionog sistema Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu:Ministarstvo) uspostavlja se informacioni sistem za zaštitu prirode i vršenje monitoringa (u daljnjem tekstu:informacioni sistem) u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima i obavezama.

Član 4.

Ministarstvo obrađuje i objedinjuje prikupljene podatke o stanju prirode, izrađuje izvještaj i vodi baze podataka.

Član 5.

Ministarstvo organizira praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Praćenje stanja očuvanosti prirode obuhvata:

1) praćenje i ocjenu stanja bioloških svojti, njihovih staništa, stanišnih tipova, ekološki značajnih područja, ekoloških sistema, te tipova krajolika;

2) praćenje stanja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Član 6.

Ministarstvo je dužno uspostaviti bazu podataka za područje Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) koja obuhvata informacije o: biološkim svojstama sa njihovim arealima, staništima i stanišnim tipovima, ekološkim sistemima i tipovima krajolika (uključujući geološke podatke, kao i podatke o karakteristikama vode, zemljišta, zraka i elemenata klime) sa ocjenom njihovih stanja.

Član 7.

Baza podataka se uspostavlja po osnovu sljedećih obaveznih setova informacija:

1) lista i stanje populacija biljnih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:

- federalne crvene liste,
- internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Natura 2000, Emerald)

2) lista i stanje populacija životinjskih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:

- federalne crvene liste,
- internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Bird Directive, Natura 2000, Emerald)

3) lista i stanje ekosistema na staništima na teritoriji Federacije sa podbazom:

- ekosistema na relevantnim staništima Aneksa I Habitat Directive

4) lista i stanje specifičnih pejzaža na teritoriji Federacije

5) lista i stanje zaštićenih područja na teritoriji Federacije

6) lista i stanje područja od interesa zajednice za budući režim zaštite na teritoriji Federacije.

Član 8.

Obavezni parametri monitoringa iz tač. 1., i 2. člana 7. ovog pravilnika su:

1) geografske koordinate populacija

2) površina područja koje zauzimaju pojedine populacije

3) praćenje stanja brojnosti populacija

4) praćenje stanja očuvanosti populacija

5) praćenje mogućnosti koridora sa drugim populacijama iste vrste

6) praćenje promjena ekoloških faktora na staništima različitih populacija

7) konzervacijski status vrste prema crvenoj listi

8) internacionalni konzervacijski status vrste.

Član 9.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 3. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina područja koje zauzima ekosistem
- 3) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora
- 4) utvrđivanje i praćenje razine biodiverziteta unutar ekosistema
- 5) praćenje očuvanosti zajednica
- 6) praćenje promjena u biocenološkom sastavu zajednica
- 7) praćenje indikatora stanja zajednica
- 8) praćenje općeg stanja ekosistema
- 9) praćenje promjena površine ekosistema
- 10) internacionalni konzervacioni status.

Član 10.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 4. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) praćenje sastava i strukture prisutnih ekosistema
- 3) praćenje promjena ekoloških faktora krajolika metodom bioindikacije
- 4) praćenje općeg stanja prisutnih ekosistema
- 5) praćenje promjena površine pojedinih ekosistema u krajoliku.

Član 11.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 5. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina koju zauzima zaštićeno područje
- 3) praćenje granica zaštićenog područja
- 4) praćenje dozvoljenih aktivnosti za pojedine zone
- 5) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora u pojedinim zonama

- 6) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
- 7) praćenje provođenja mjera zaštite.

Parametri monitoringa zaštićenih područja Federacije su dio nacionalne CDDA baze.

Član 12.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 6. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina koju zauzima područje od interesa zajednice
- 3) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
- 4) praćenje svih vrsta antropogenih aktivnosti.

Član 13.

Monitoring stanja vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice se vrši nakon:

- 1) inventarizacije pojedinih kategorija ovog stava
- 2) izrade federalnih crvenih listi.

Ministarstvo je dužno nakon izvršene inventarizacije pojedinih kategorija iz stava 1. i izrade federalnih crvenih listi, uspostaviti baze podataka u skladu sa članom 6. ovog pravilnika.

Član 14.

Podaci o stanju vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice nakon inventarizacije i izrade federalnih crvenih listi se mogu sticati kroz:

- 1) rezultate naučnih istraživanja
- 2) rezultate ciljane valorizacije prirodnih vrijednosti područja
- 3) studije uticaja na okoliš
- 4) izvještaje kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove okoliša
- 5) izvještaje nadležnih federalnih i kantonalnih institucija
- 6) rad nevladinih organizacija.

Član 15.

Ministarstvo je dužno obezbijediti izradu GIS mapa za areale zaštićenih područja i vrsta sa utvrđenim konzervacionim statusom.

Član 16.

Ministarstvo je dužno uspostaviti jedinstvenu bazu literaturnih florističkih, faunističkih i ekoloških izvora podataka.

Baza podataka iz stava 1. ovog člana obuhvata i sve postojeće i dostupne informacije (pregledi, studije, zbirke, publikacije i znanje stručnjaka) raspoložive u digitalnoj formi.

Član 17.

Ministarstvo je dužno alarmirati organe uprave i naučnu javnost u slučaju da su rezultati monitoringa u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Član 18.

Ministarstvo, kantonalna ministarstva nadležna za poslove okoliša, kantonalni zavodi za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, javne ustanove koje upravljaju zaštićenim prirodnim vrijednostima dužni su osigurati javnost podataka u vezi zaštite prirode u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/01).

Član 19.

Nadležni organi i pravne osobe iz člana 18. ovog pravilnika dužni su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu prirode i u slučaju oštećenja prirode dužni su o tome informirati javnost sa uputstvima o postupanju radi njene zaštite i očuvanja. U slučaju neposredne opasnosti prirodi i zdravlju ljudi javnost se izvještava o preduzimanju potrebnih mjera i radnji u cilju sprječavanja ili ublažavanja šteta koje bi mogle proisteći iz te opasnosti.

Informacije moraju biti pravovremene i istinite.

Član 20.

Nadležni organi dužni su sredstvima javnog informisanja na njihov zahtjev pružiti informacije o stanju prirode, o obavljanju poslova zaštite, te omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.

Informacije o stanju zaštite prirode daju se, u pravilu, u pisanom obliku.

Član 21.

Podaci o praćenju stanja očuvanosti prirode, a posebno zaštićenih prirodnih vrijednosti čuvaju se u Ministarstvu.

Član 22.

Svako ima pravo u za to određeno vrijeme i pod nadzorom službenika Ministarstva obaviti uvid u podatke kojima raspolaže Ministarstvo, te iz podataka dobiti izvode, ispise ili kopije.

Uvid u dokumentaciju i podatke Ministarstvo može ograničiti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/01).

Član 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05/1-02-1-935/05
14. jula 2005. godine
Sarajevo

Ministar
Ramiz Mehmedagić, s.r.